

2023-04-04

§ 23 2023.116 BUN

Lokalförsörjningsplan

Ärendebeskrivning

Kommunen strävar efter ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Alingsås. Alingsås kommun står bakom de 17 globala utvecklingsmålen och Agenda 2030 som beslutades av FN i september 2015. Det lokala arbetet för att förverkliga intentionerna i Agenda 2030 är även ett steg på vägen mot att uppnå Alingsås Vision 2040. Policyn för hållbar utveckling är styrande i planering, budgetering, upphandling, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet.

Kommunens förskolor, skolor och fritidshem ska erbjuda god omsorg och bedriva en undervisning av hög kvalitet. Förvaltningen arbetar med att utveckla utbildningen på respektive förskola och skola tillsammans med att förbättra förutsättningarna för att kunna skapa en likvärdig utbildning för alla barn och elever. Den fysiska lärmiljön i form av lokaler är en av förutsättningarna för att kunna nå målet med att barn och elever i Alingsås kommun ska erbjudas en av landets bästa utbildningar.

Barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjningsplan ingår som en del i kommunens övergripande lokalförsörjningsplan. Underlaget ska ligga till grund för de beslut om utveckling och förändring som tas inom lokalförsörjning både i barn- och ungdomsnämndens och i kommunens Budget. Planen revideras årligen och visar innevarande år och fem år framåt för att åskådliggöra hur verksamheten bedrivs idag, samt redovisar det uppskattade behovet av förskole- och skollokaler för perioden 2023 - 2028.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 22 mars 2023 lämnat följande yttrande:

Alingsås är en kommun under tillväxt. Det byggs mycket bostäder och planeras för nya bostadsområden samtidigt som förtätning av redan befintliga bostadsområden pågår. Barn och elever ökar i takt med att kommunen växer. Både omfördelning mellan verksamheter i befintliga verksamhetslokaler och behov av om- och nybyggnation för både förskolor och skolor kommer att kunna möta ökat barn- och elevantal.

I Alingsås norra kommundel möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande. I Alingsås tätort möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande medan det skiljer sig mellan geografiska områden. Planering av placeringsskolor kommer att behöva ses över som en följd av nybyggnation och skolornas placering i relation till växande bostadsområden. I Alingsås södra kommundel finns behov av utökade lokaler både i nuläge och framåt som en följd av nybyggnation av bostäder i framförallt Ingared. För flera områden i Alingsås är en utmaning att många enheter är små och utifrån både organisatoriska och ekonomiska aspekter behöver större enheter planeras vid om- och nybyggnation.

Kapacitet förskola

Kapaciteten i förskolan beräknas utifrån lokalernas beskaffenhet, gruppernas storlek samt barnens ålder. Av både organisatoriska och ekonomiska skäl bör förskolor med kapacitet för

2023-04-04

färre än 60 barn avvecklas eller byggas ut allt eftersom. I nuläget finns 8 kommunala förskolor med kapacitet för färre än 60 barn och 4 av dessa har placering i direkt anslutning till F-6 skolor. Vid nybyggnad är målsättningen att förskolor har plats för 120–160 barn. Beräknad lokalkapacitet utgår från förskolornas kapacitet i maj månad då antalet barn i verksamheten är som högst. Utifrån lokalkapacitet beräknas antal förskoleplatser under 2023 vara i balans i stort sett hela kommunen.

Under våren 2023 finns det 28 kommunala förskolor. I dessa är det 1 841 barn placerade under vårterminen 2023, (jmf 1 814 barn samma period år 2022). Av det totala antalet förskolebarn har 76,1% en placering i Alingsås kommuns förskolor, dvs en högre andel än tidigare år (jfr 74,9% 2022). 22,7 % är placerade i fristående verksamhet medan 1,2% är placerade i annan kommun.

Kapacitet grundskola

För att möta framtidens utmaningar och samtidigt bibehålla och utveckla god kvalitet behöver en grundskola ha kapacitet för minst 550–600 elever. Detta för att kunna skapa en hållbar organisation och på ett resurseffektivt sätt kunna leva upp till författningarnas krav på bemanning, undervisning och betygssättning.

I kommunen finns det 17 kommunala grundskolor. Av dessa är 13 st. skolor F-6, tre skolor årskurs 7 - 9 och en skola är F-9. Februari 2023 finns det 4 597 inskrivna elever i förskoleklass och grundskolan (jmf 4 523 samma period år 2022.)

Av det totala antalet elever år F-9 har 83,5% en placering i Alingsås kommuns regi, dvs en något högre andel än tidigare (jfr 83% 2022). 15,4% går i fristående verksamhet medan 1,1% går i annan kommun.

Grundskolans volymökning innebär ökat antal elever i såväl fristående verksamhet men framförallt i kommunal verksamhet. Andelen elever i fristående skolor ökar succesivt med elevens ålder. Som helhet är skolornas kapacitet tillräcklig i kommunen men det finns en variation mellan skolor och geografiska områden.

Målet är tillgång till ändamålsenliga och likvärdiga lokaler för alla barn och elever inom kommunen. Det finns flera äldre förskole- och skollokaler som inte är fullt anpassade efter den pedagogik och de arbetssätt som undervisningen kräver enligt nuvarande läroplaner. Det saknas grupprum och utrymmen som är flexibla. Även ytor för pedagogisk personal samt personal inom barn- och elevhälsa har behov av förändring. Nya ökade krav för tillgänglighet, miljökrav och ventilation påverkar även lokalernas beskaffenhet. För att få ett så effektivt lokalnyttjande som möjligt och på så sätt spara på både ekonomiska och mänskliga resurser krävs ett mer innovativt tankesätt. Ett effektivt lokalnyttjande beskriver graden av användbarhet och förutsättningar för att lokalerna ska användas optimalt under hela dagen/dygnet. I kommande om- och nybyggnationer bör ett större samnyttjande av lokaler inom förvaltningen men även mellan olika förvaltningarna inom kommunen ske.

2023-04-04

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut:
Barn- och ungdomsnämnden fastställer lokalförsörjningsplan 2023-2028

Expedieras till

Kommunstyrelsen